

Valtuustoaloite koskien vaihdevuosiklinikan perustamisen selvittämistä osaksi perusterveydenhuollon palveluja

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 44

Selostus

Valtuuston 27.5.2025 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite vaihdevuosiklinikan perustamisen selvittämisestä osaksi perusterveydenhuollon palveluja.

Aloitteen on jättänyt Tea Jaakkola ja Tiina Metsäranta ja sen ovat allekirjoittaneet Tea Jaakkola, Tiina Metsäranta, Heli Lehtilä-Salmi, Pia Yli-Pirilä, Erja Hirviniemi, Minna Belik, Pasi Niemi, Petri Laine, Anne Lindgren, Karri Vanttaja, Mirka Soinikoski, Petri Hakamäki, Hannele Saari, Päivi Räsänen, Kirsi Mäkilaine, Vesa Mäkinen, Mika Lartama, Mia Heinonen, Aapo Reima, Hanna Jokinen, Emmi Lintonen, Pirita Järvinen, Juhani Lehto, Lauri Jormanainen, Pirjo Alijärvi, Kaisa Lepola, Heini Ristavaara, Kylli Kylliäinen, Maija Kontturi, Päivi Kankaanmäki, Kalle Virtanen, Sari Rautio, Lotta Saarenmaa, Antti Ahonen, Helena Lehtonen ja Ranjith Kumar Prabhakaran.

Valtuustoaloite:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että hyvinvointialueella selvitetään mahdollisuus perustaa vaihdevuosiklinikka naisille ja miehille osaksi julkista perusterveydenhuoltoa.

Perustelut:

Sukupuolihormonien, erityisesti estrogeenin ja testosteronin, tuotanto vähenee iän myötä, mikä aiheuttaa merkittäviä fyysisiä ja psyykkisiä oireita molemmille sukupuolille. Naisilla estrogeenin erityksen lasku tapahtuu pääasiassa 45–55-vuotiaana, mutta oireita voi alkaa ilmetä jo 40-vuotiaana.

Yleisimmät oireet ovat unettomuus, ärtyneisyys, nivel- ja lihaskivut, sydämen rytmihäiriöt, ahdistuneisuus, masentuneisuus, seksuaalinen haluttomuus ja uupumus. Nämä oireet voivat johtaa toistuviin, kalliisiin ja hajanaisiin terveydenhuoltokäynteihin, joita ei useinkaan osata yhdistää hormonitoiminnan muutoksiin.

Tällä hetkellä monien oireista kärsivien hoito on satunnaista, eikä hoitoketju ole selkeä. Erikoissairaanhoidon tutkimukset ja toistuvat lääkärikäynnit kuormittavat järjestelmää ja aiheuttavat merkittäviä kustannuksia ilman, että varsinainen syy eli hormonitasapainon häiriö tulee tunnistetuksi tai hoidettua.

Vaihdevuosiklinikka voisi tuoda ratkaisun tähän. Klinikalla voitaisiin tarjota asiantuntevaa hoitoa, kokonaisvaltaista neuvontaa ja tarvittaessa hormonihoitoa, sekä toteuttaa ei-lääkkeellisiä tukitoimia. Lisäksi klinikka voisi toimia koulutuskeskuksena ammattilaisille ja tietoisukujen kautta myös aikuisväestölle, lisäten ymmärrystä ja vähentäen häpeäleimaa oireiden ympärillä.

Selvityksessä tulisi kartoittaa:

- Klinikalla saavutettavat kustannussäästöt
- Vaikutus perusterveydenhuollon kuormitukseen
- Mallit ammattilaisten koulutuksesta
- Mahdollinen yhteistyö kolmannen sektorin tai oppilaitosten kanssa

Vaihdevuodet eivät ole sairaus, mutta ilman hoitoa ne voivat johtaa merkittävään toimintakyvyn laskuun tai jopa työkyvyttömyyteen. Kyse on terveyden, tasa-arvon ja julkisen talouden näkökulmasta tärkeästä investoinnista.

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että hyvinvointialue ryhtyy selvittämään vaihdevuosiklinikan perustamisen mahdollisuuksia osaksi julkista terveydenhuoltoa.”

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 09.06.2025 § 214
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Aluevaltuuston kokouksessa 29.4.2025 on jätetty valtuustoaloite koskien vaihdevuosiklinikan perustamisen selvittämistä osaksi perusterveydenhuollon palveluja.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen terveydenhuollon toimialalle valmisteltavaksi. Lautakuntakäsittelyä varten talous- ja henkilöstöpalvelut antavat arvionsa valtuustoaloitteen talous- ja henkilöstövaikutuksista.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Päätösote / toimialajohtaja Jarmo Lappalainen, vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta, henkilöstöjohtaja Johanna Bjerregård Madsen

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta